

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 27. oktober 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 49 (BEU alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lennart Damsbo-Andersen (S).

24. november 2015

J.nr. 2015-5297

Spørgsmål nr. 49:

”Ministeren bedes oplyse, hvilken af de tre tilsynsformer - risikobaseret tilsyn, stikprøvebaseret tilsyn og særligt tilsyn - der udløser flest reaktioner fra Arbejdstilsynet inden for de tre prioriterede områder pr. 100 besøgte arbejdspladser?”

Endeligt svar:

Arbejdstilsynet har helt overordnet oplyst mig om, at de tre former for tilsyn er forskellige i den måde, hvor udvælgelsen af virksomheder sker, og i forhold til hvor mange ressourcer, der anvendes. Derfor kan man heller ikke umiddelbart sammenligne de tre tilsynsformer i forhold til antallet af reaktioner per 100 besøgte arbejdspladser og på den baggrund fx konkludere om effekten.

Udvælgelsen af virksomheder til risikobaseret tilsyn baserer sig dels på en risikobasering via en indeksmodel, dels på en stikprøve. Uanset om virksomheden er udtaget til risikobaseret tilsyn på baggrund af indeksmodellen eller på baggrund af stikprøven, så anvendes samme tilsynsmetode.

Der er forskel på, hvor mange tilsynsreaktioner Arbejdstilsynet afgiver til virksomheder, der er udvalgt til risikobaseret tilsyn på baggrund af henholdsvis stikprøven og indeksmodellen. Arbejdstilsynet afdækker flest arbejdsmiljøproblemer på virksomheder, der er udvalgt via indeksmodellen sammenlignet med den tilfældige stikprøve. Det bekræfter, at risikobaseringen via indeksmodellen virker efter hensigten. Derfor er jeg også glad for, at vi i foråret indgik en bred politisk aftale, der indebærer, at en endnu større andel af virksomhederne skal udvælges på baggrund af en risikobasering.

Der findes flere former for særlige tilsyn – både bygge- og anlægsaktioner, særlig tilsynsindsatser om psykisk arbejdsmiljø og særlige indsatser i nedslidningstruede brancher.

Jeg forstår spørgsmålet således, at det er disse tilsynsformer, der ønskes belyst.

Indenfor bygge- og anlægsaktionerne har Arbejdstilsynet i perioden 2013 til 2015 givet næsten 10 gange så mange tilsynsreaktioner pr. 100 besøgte virksomheder

og/eller byggepladser vedrørende ulykkesrisici sammenlignet med risikobaseret tilsyn.

Det hænger bl.a. sammen med, at byggepladserne udvælges ud fra lokal viden om og erfaring med, hvor der udføres farligt arbejde. Sammenligningen mellem aktioner og det risikobaserede tilsyn er dog problematisk, fordi opgørelsen af besøgte enheder er forskellig. Når Arbejdstilsynet under en aktion besøger en byggeplads (fx et stort byggeri), hvor flere virksomheder udfører arbejde samtidigt, så vil Arbejdstilsynet føre tilsyn med flere virksomheder på samme besøg og der vil dermed være en højere sandsynlighed for at afdække arbejdsmiljøproblemer på ét besøg. Dette vil ikke tælle som flere besøgte virksomheder, men som én besøgt byggeplads. Når der derimod gennemføres risikobaseret tilsyn, føres der kun tilsyn med én virksomhed ad gangen, og sandsynligheden for at afdække arbejdsmiljøproblemer på ét besøg er derfor mindre end under aktionerne.

Arbejdstilsynet har i perioden 2013 til 2015 givet i gennemsnit knap 20 gange så mange tilsynsreaktioner vedrørende psykisk arbejdsmiljø pr. 100 besøgte virksomheder indenfor de særlige indsatser om psykisk arbejdsmiljø sammenlignet med det risikobaserede tilsyn.

Det hænger sammen med, at virksomhederne inden for de særlige indsatser om psykisk arbejdsmiljø er udvalgt til tilsyn ud fra en forventning om, at der netop her er en væsentlig risiko for problemer i det psykiske arbejdsmiljø.

På de særlige tilsynsindsatser i nedslidningstruede brancher har Arbejdstilsynet i perioden 2013 til 2015 givet ca. halvt så mange tilsynsreaktioner vedr. henholdsvis psykisk arbejdsmiljø og muskel- og skeletbesvær pr. 100 besøgte virksomheder sammenlignet med det risikobaserede tilsyn.

De få reaktioner i de særlige indsatser i nedslidningstruede brancher hænger sammen med, at tilsynsmetoden her indebærer, at virksomhederne først får et vejledningsbesøg med henblik på, at de selv skal have mulighed for at arbejde videre med eventuelle udfordringer i arbejdsmiljøet, før de får det andet besøg, der er et kontrolbesøg.

Arbejdstilsynet har som følge af de særlige tilsynsindsatser fået stor indsigt i arbejdsmiljøproblemer i de nedslidningstruede brancher. Og det er vigtigt, at de erfaringer og den viden integreres i det risikobaserede tilsyn. Derfor arbejder Arbejdstilsynet med at udvide det risikobaserede tilsyn til også at omfatte elementer fra de særlige tilsynsindsatser. Det betyder, at når Arbejdstilsynet fremover tager på risikobaseret tilsyn, så vil de anvende nogle af værktøjerne fra de særlige tilsyn til at afdække de mere komplekse arbejdsmiljøproblemer, der knytter sig til det psykiske område eller muskel-skeletområdet.

Venlig hilsen

Jørn Neergaard Larsen